

VÅGA
VISA

SAMVERKAN OM UTVÄRDERING

Nacka kommun

Agneta Giona, Sollentuna kommun
Pelle Laag, Nacka kommun
Andrius Gramauskas, Danderyd kommun

Vecka 14-15, 2016

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
FAKTADEL	4
OBSERVATIONENS METOD	6
SAMMANFATTNING	7
<i>Sammanfattande slutsats</i>	7
<i>Starka sidor</i>	7
<i>Förbättringsområden</i>	8
MÅLOMRÅDEN	9
<i>Normer och värden</i>	9
<i>Kunskaper</i>	12
<i>Ansvar och inflytande för elever</i>	20
<i>Bedömning och betyg</i>	23
<i>Rektors ansvar</i>	25
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	30
REFERENSER	30

Kommentar från skolans ledning till observationsrapporten

302

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun. Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Kunskaper
- Ansvar och inflytande för elever
- Bedömning och betyg
- Rektors ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer skolans arbete och resultat inom målområden, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning
- Skolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågeställningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.danderyd.se/vagavisa

FAKTADEL

Fakta om enheten

Skolans/delenhetens namn:	Sickla skola
Är verksamheten kommunal eller fristående? Om fristående ange ägare.	Kommunal
Årskurser	F-6 samt grundsärskola åk 1-6
Ev. profil på skolan.	

Statistik

Antal elever:	Ca 500 + 34 elever i grundsärskolan
Antal lärare	27
Hur många av dessa är legitimerade?	Samtliga
Antal personal i fritidshem.	54
Hur många av dessa är utbildade fritidspedagoger/lärare mot fritidshem?	4
Hur många avdelningar och hur många elever per avdelning?	Fritidshem F-klass: ca 74 elever 3 avdelningar Fritidshem åk 1: ca 84 elever Fritidshem åk 2-3: ca 135 på 2 avdelningar Fritidshemsklubb åk 4-6: ca 20 elever Grundsärskolans elever(ca 20 elever) är också inkluderade i fritidsverksamheten.
Antal personal i förskoleklass.	10
Hur många av dessa är legitimerade?	3
Antal specialpedagoger/speciallärare.	2
Antal skolledare	3

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad? (finns ledningsgrupp, arbetslagsledare, andra ledningsfunktioner)	Rektor och två bitr.rektorer bildar ledningsgrupp Samordningsgrupp med representanter från samtliga arbetslag driver samordning på skolan tillsammans med skolledningen
---	--

	<p>Pedagogisk utvecklingsgrupp med representanter från samtliga arbetslag driver pedagogiska utvecklingsfrågor och det systematiska kvalitetsarbetet rörande undervisning och fritidsverksamheten.</p> <p>De pedagogiska ledarna driver det pedagogiska arbetet i sina arbetslag på möten varje vecka. Samordningsledarna driver samordningsfrågorna i arbetslaget varje vecka.</p>
Vilka ingår i elevhälsoteamet på skolan?	Specialpedagog, skolsköterska, skolkurator, skolpsykolog, skolläkare, samtliga skolledare
Hur är förskoleklassen integrerad med resten av skolan?	<p>Pedagogerna samverkar under pedagogiska möten tillsammans med lärare i åk 1-3. Fritidshemspersonalen samverkar på grundskolans fritidshemsmöten.</p> <p>Kompisklasser där eleverna i förskoleklass och grundskolans årskurser samarbetar och möts några gånger per termin i samarbetsprojekt. Gemensamma traditioner och schemabrytande aktiviteter. Deltar i REKO-veckan en gång per termin (förebyggande och främjande arbete kring likabehandling och värdegrund). Fritidshemmen samverkar på lov med t ex Vasalopp.</p>

OBSERVATIONENS METOD

Vi observerar Sickla grundskola den 4-8 april samt den 12 april.

Innan hela observationen har vi observatörer läst igenom översända dokument samt hemsidans information.

Vi har observerat:

- Lektioner i samtliga klasser
- De flesta skolämnena
- Alla tre fritidshemsverksamheter
- Trygghetsgruppens möte
- Den Pedagogiska utvecklingsgruppens möte
- Elevrådsmöte
- Rastverksamheten
- Personalmöte fritidshem

Vi har intervjuat:

- Rektor och biträdande rektor samt haft ett uppföljningsmöte
- IT-ansvarig lärare, även förstelärare
- Ansvarig lärare i samordningsgruppen
- Ansvariga arbetslagsledare, även förstelärare
- En ämneslärare
- En fritidspedagog
- Ledaren i trygghetsteamet
- Skolpsykologen
- Speciallärare
- Skolsköterska
- Elevrepresentanter från elevrådet åk 4-6
- 14 elever i olika årskurser

Vi har haft samtal med:

- Biträdande rektor/ fritidshemsansvarig
- Ett flertal lärare och fritidshemspersonal. Vi har utöver detta haft kortare samtal med övrig personal.
- Ett stort antal elever som representerar de flesta klasser.

Vi har samtalat med elever under måltiderna.

Alla som intervjuats har valts ut av oss observatörer.

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

Sickla skola är en F-6 skola som våren 2016 har cirka 500 elever samt 34 elever i grundsärskolan.

I skolan finns fritidsverksamhet där särskolans elever är inkluderade. Skolan har även en fritidsklubb och ett separat fritidshem för de av särskolans elever som behöver den lilla gruppen även på fritidshemstiden. De flesta av skolans elever kommer från kringliggande områden. Skolan har hög personaltäthet till viss del beroende på att särskolan kräver detta för att hålla en god kvalitet på verksamheten.

Vi möter på Sickla skola positiva elever och engagerade pedagoger med eleverna i fokus. Det råder ett tillåtande klimat för elevernas sociala olikheter och olika förutsättningar i skolarbetet. Pedagogerna kan dock vara mer uppmärksamma på genusperspektivet. De flesta av skolans elever är studiemotiverade men det finns elever som behöver få fler individuella utmaningar, som väcker deras intresse.

Inom vissa områden ges eleverna stort ansvar och inflytande som exempelvis genom de elevledda utvecklingssamtalen och elevernas medverkan i köket. Elevernas delaktighet och inflytande i sitt lärande varierar och ser olika ut i årskurserna.

Arbetet med en gemensam pedagogisk värdegrund utifrån aktuell skolforskning genomsyrar allt arbete i Sickla skola. Ledningen genomför ett stort arbete för att förankra denna värdegrund bland annat genom den genomtänkta organisationen och den riktade kompetensutvecklingen som i hög grad möjliggör pedagogiska diskussioner på skolan. Engagerade lärare i skolans arbetsgrupper utgör en viktig del i utvecklingsarbetet.

Utvecklingsarbetet med Sickla skolas progressiva bedömningssystem av elevernas kunskaper är föredömligt. Bedömningsmatriserna är i linje med läroplanen och synliggör för eleverna kunskapsutvecklingen på ett mycket tydligt sätt. Elevernas självbedömningar är en av framgångsfaktorerna.

På fritidshemmen pågår ett arbete med tydliga mål som är kopplade till styrdokumentet.

Starka sidor

Pedagogerna är engagerade och har eleverna i fokus. Eleverna tycker att de går på en bra skola med en god sammanhållning.

Normer och värden

Pedagogerna har ett gemensamt förhållningssätt och en väl förankrad syn på den pedagogiska värdegrunden i hela verksamheten.

Normer och värden

Inkluderingen av elever med olika förutsättningar, där elevernas olikheter får mötas på olika sätt är väl genomtänkt och det råder ett tillåtande klimat.

Kunskaper

Fritidshemmens arbete under läsåret med tydliga mål och koppling till styrdokumentet och samverkan med hem och skola.

Kunskaper

Eleverna ges stort inflytande och delaktighet i utvecklingssamtal, utformningen av veckobrev, i aktiviteter på fritidshemmen och kökstjänsten i åk 4.

Ansvar och inflytande för elever

Sickla skolas progressiva bedömningssystem synliggör på ett mycket tydligt sätt kunskapsutvecklingen för elever och föräldrar.

Bedömning och betyg

Organisationen möjliggör fokusering på pedagogiska frågor och möjliggör även allas deltagande i pedagogiska diskussioner som utvecklar skolan.

Rektors ansvar

Förbättringsområden

Ett förhållningssätt som ger större uppmärksamhet på hur flickor och pojkar väljer att gruppera sig och att personalen regelbundet reflekterar över genusperspektivet.

Normer och värden

I skolans verksamheter finns det kvalitetskillnader i undervisningsmetoder i olika ämnen och klasser och även i pedagogernas sätt att använda digitala verktyg.

Kunskaper

Elever behöver under vissa lektioner få individuella utmaningar utifrån sina behov eller stöd att komma igång. Detta kan göra att samtliga elever lättare kan fokusera på undervisningen och få alla att uppleva den mer meningsfull.

Kunskaper

Elevernas delaktighet i sitt eget lärande kan bli bättre avseende såväl planering som elevernas känsla av ansvarstagande.

Ansvar och inflytande för elever

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Sickla skolas övergripande fokus är:
"Det som är bra för alla är avgörande för vissa"

Värdegrundsarbetet

Sickla skola har en Likabehandlingsplan, "Plan för arbetet med likabehandling och mot diskriminering och kränkande behandling". Där beskrivs hur arbetet är organiserat och hur det ska gå till. Nulägesbeskrivning saknas. I planen står att den ska förankras och göras levande för både personal och elever på Sickla skola. Enkäter om synpunkter på likabehandlingsplanen skickas ut av skolans trygghetsteam under maj månad till personalen. Teamet skriver i sin plan att likabehandlingsplanen ska diskuteras på det första elevrådet för terminen. Likabehandlingsplanen diskuteras i skolans föräldraråd och på föräldramöten där föräldrar också får möjlighet att godkänna planen.

Vi ser i skolan ett tillåtande klimat bland eleverna där det finns en acceptans att få vara som man vill. En elev säger att "jag har gått i skolan i sju år och alltid känt att man kan vara sig själv". I en diskussion med elevrådet berättar de att det inte spelar så stor roll vilka kläder man har eller hur man ser ut.

På raster och i skolans fritidshemsverksamhet ser vi i de olika aktiviteterna att flickor grupperar sig för sig och pojkar för sig. Manlig personal väljer i de flesta aktiviteter pojkgrupper och kvinnlig personal flickgrupper. Vi ser att vid grupp- och pararbeten i klassrummen arbetar i regel flickor med flickor och pojkar med pojkar. Vi ser också att pojkar ofta får mer talutrymme då de oftare än flickorna talar rakt ut. Vi uppmärksammar att skolans elevråd åk 4-6 domineras av pojkar. Vid samtal med en grupp elever berättar de att de själva väljer att arbeta med någon av samma kön om inte läraren bestämmer. I några klasser ser vi hur läraren styr gruppindelningen.

Skolan har ett trygghetsteam som består av rektor, skolsköterska, specialpedagog, två pedagoger från fritidshemmen samt två lärare från skolans olika arbetslag. Trygghetsteamet träffas en timme varannan vecka, men också vid behov om elever har blivit utsatta för diskriminering, kränkande behandling eller om det finns någon elev som känner sig otrygg. Vi ser under vår observation inga konflikter som eleverna inte själva enkelt löser.

Trygghetsteamet har en blankett "Ärende till Trygghetsteam" som beskriver hur personalen ska gå tillväga när konflikter uppstår. Teamet har också en brevlåda där elever kan lägga brev när de vill ha hjälp att reda ut händelser. Trygghetsteamet säger att de i klasserna berättat att brevlådan finns och att det varje vecka brukar vara något brev som de får behandla. Uppstår kränkande behandling eller mobbing så används kommunens gemensamma blanketter.

Sickla skola har utformat en modell för arbetet kring trygghets- och trivselfrågor. I denna modell ingår ”kompisklasser” och REKO-veckan. REKO står för Respekt, Empati, Kamratskap och Omtanke. Kompisklasser innebär att varje klass har en kompisklass, vilken man har ett samarbete med. Antalet samarbetstillfällen under läsåret är olika i olika klasser berättar lärare. Vi läser i trygghetsteamets riktlinjer att ett syfte är att elever ska lära känna andra elever och vuxna på skolan samt göra gemensamma aktiviteter tillsammans för att stärka ”Vi-känslan”. Höstterminen startar alltid med en REKO-vecka där alla på skolan är inblandade. Temaveckan är upptakten på läsårets värdegrundsarbete. Skolans trivselregler och ledstjärnor diskuteras i alla klassråd och revideras därefter utifrån synpunkter av elevrådet och trygghetsteamet och skickas ut till varje klass vid läsårsstarten.

Eleverna på Sickla skola fyller i en trygghetsenkät och genomför också en trygghetsvandring tillsammans med pedagogerna en gång per termin. Vi läser i ”Riktlinjer för Trygghetsteamets arbete” att såväl trygghetsenkäterna som trygghetsvandringarna utvärderas och följs upp av trygghetsteamet i samråd med elevråd, samordningsgrupp och vid behov elevhälsoteamet (EHT). Åtgärderna skrivs in varje år då likabehandlingsplan upprättas. Resultaten presenteras för all personal. Vi hör att under en period när elever upplevde sig otrygga på skolgården så anordnades trygghetsvandringar. Vi ser att personal är väl synliga i sina rastvästar. Enkäten ska vara ett levande dokument berättar trygghetsteamet och därför förändras frågorna vid behov och vi får också veta att de vill arbeta förebyggande genom trygghetsvandringar och elevenkäter. Trygghetsteamet har en stående punkt på allpersonalmötet en gång varje månad.

Förhållningssätt

Eleverna är glada, öppna och nyfikna, samt pratar gärna med och ställer frågor till oss observatörer. Vi ser att elever blir sedda och eleverna har ett trevligt bemötande. En elev säger till oss " jag vet varför ni är här - ni ska titta på vår skola för att den är bäst ". Några elever berättar att rektorn eller biträdande rektor ibland är i klassrummet eller på fritids och nästan alla vet vem rektor är och vad hon heter. Elevrådet berättar för oss att det är trevlig stämning mellan elever och elever och mellan elever och lärare.

Vid våra intervjuer säger pedagogerna att samarbetet mellan kollegorna fungerar väl och att ”alla är lika mycket värda”.

Sickla skolas ledstjärnor och trivselregler finns uppsatta på olika platser. Där kan vi bland annat läsa att regler för hur mobiler får användas och hur förhållningssättet mot varandra ska vara. En av ledstjärnorna är: “ På Sickla skola lyssnar vi på varandra. Genom att lyssna på dina kamrater visar du respekt och blir själv respekterad”.

Arbetsklimat för elever

Sickla skola har som mål 2015/2016 att öka arbetsron i skolans miljö.

Under våra klassrumsbesök är ljudnivån med något undantag låg såväl bland yngre som äldre elever. Under lektionerna är de flesta eleverna fokuserade och vi märker att de arbetar utan stress. Vi besöker några grupper där arbetet störs av att elever visar oförmåga att koncentrera sig genom att exempelvis störa sina kamrater och förflytta fokus från pågående arbete. Språket bland eleverna är vårdat.

Vi ser att pedagogerna arbetar medvetet med att lära eleverna att umgås och samarbeta över klass- och åldersgränser, bland annat genom kompisklasser, elevens val och temaarbeten.

Bedömning i text

Det finns till stora delar gemensam och förankrad syn på värdegrunden bland personalen. Genusarbetet på skolan kan förbättras.

Det finns i hög utsträckning en förankrad syn på värdegrunden bland eleverna om rätten att få vara olika och om förståelsen för alla människors lika värde.

Det bedrivs i hög grad ett systematiskt arbete mot diskriminering och kränkande behandling med utgångspunkt från trygghetsteamets plan. En nulägesbeskrivning ska finnas i likabehandlingsplanen.

Det finns i stor utsträckning ett respektfullt förhållningssätt mellan: personal/personal, personal/elev och elev/elev.

Det är oftast ett arbetsklimat som gynnar elevernas lärande. Det förekommer dock lektioner där enstaka elever inte är fokuserade på sitt lärande.

Bedömning enligt skala¹

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

1.0 ¹ Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Kunskaper

Beskrivning

Hur skolan arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande

Sickla skolas pedagogiska arbete bygger på att synliggöra elevers tänkande (Visible Thinking) och att se de digitala lärverktygens nya möjligheter samt det kollegiala lärandet. I klassrummen ser vi exempel på Visible Thinking i form av text uppsatt på väggarna:

Think- Tänk själv,

Pair- Tänk i par,

Share- Tänk tillsammans.

Vi ser också flera exempel på att de är en implementerad metod i undervisningen som används av lärarna. Vi ser att lärarna använder post-it lappar när eleven skriver ner sina egna tankar och hur lapparna sedan används i par och sedan i gruppen.

I alla klassrum sitter färgglada lappar med texter som ska hjälpa eleverna i sitt lärande. Det sitter tydliga Pedagogiska planeringar (PP) till pågående arbetsområden i klassrummet i åk 4-6 .

Think- Pair – Share. Exempel på pedagogiskt stöd.

De lektioner vi besöker inleds ofta med att läraren berättar om lektionens innehåll. En del lektioner inleds med mål och syfte. Ibland återkopplas till detta i slutet av lektionen.

Nästan alla lektioner och arbetsuppgifter vi observerar har en tydlig struktur och är lätta att följa. I flera klasser finns instruktioner uppskrivna på whiteboardtavlan eller i PP. Dagens schema är omväxlande.

Eleverna på Sickla skola arbetar med att se sin progression av kunskapskraven i olika ämnen. I åk 4-6 har eleverna matriser med bedömningar på progressionen. I dessa matriser kan eleverna avläsa vilka kunskaper de uppnått, i svenska till exempel avseende faktatexter, instruerande text, narrativ text och rapportskrivande. Varje delområde har tre bedömningsnivåer som visar hur långt eleven kommit med fokus på progression istället för resultat.

Lärarna har en tydlig plan för sina lektioner, men arbetsformer och arbetssätt är inte så variationsrika överallt. Elever berättar att de ibland får göra film, ibland väggtidning och ofta prov i slutet av ett arbetsområde. Vi ser lektioner där alla elever utmanas i sitt lärande på ett lustfyllt sätt, men vi ser lite av laborativt material och få laborationer, rollspel, debatter eller andra lustfyllda utmaningar som fångar upp alla elever. Rektor berättar för oss att Sickla skola använder NTA-lådor (Naturvetenskap och teknik för alla) med laborativt material i mycket stor utsträckning.

Vi närvarar när alla elever i åk 3 ska samarbeta med forntiden. Eleverna har varit ute och tittat på "jättegytor". De har nu kommit in i stenåldern och får fantisera om hur de tre stora flyttblocken hamnat på skolgården. Eleverna får med berättarröst på olika sätt, bland annat med hjälp av den interaktiva tavlan, beskriva hur blocken har hamnat där. De är överens om att de behöver mer fakta. Hälften av eleverna arbetar med fakta med en lärare och får där också en introduktion. Eleverna ska skriva manus tillsammans för att därefter göra en bok och använda ett nytt digitalt program som eleverna önskat använda, men som läraren ännu inte kan, men säger att "ni elever får väl hjälpa till". Den tredje gruppen dramatiserar samtidigt händelserna. Alla elever är hela tiden mycket engagerade i utmaningarna.

Flera lektioner utgår från Visible Thinking. Vid ett lektionsbesök i åk 4 inleder läraren med Stig Dagermans dikt "En broder mer". Eleverna får i uppgift att länka till sig själv, något de hört talas om eller läst och något som händer eller har hänt i världen. Eleverna skriver sina tankar på post-it lappar. Därefter läser de upp vad de skrivit för varandra två och två och diskuterar tillsammans, därefter analyserar de dikten i hela gruppen som består av alla elever i åk 4. Det märks att eleverna är vana vid arbetsgången och alla elever deltar aktivt såväl i par som i storgrupp.

Under en NO- lektion arbetar eleverna utforskande med att förstå gravitationskraften genom att släppa en tennisboll och filma. Eleverna får skriva en text om varför skeendet blir som det blir utifrån fakta i läroboken.

När vi besöker slöjdsalarna ser vi engagerade elever som i sina slöjdarbeten väljer olika tekniker och lösningar till samma uppgift.

Under vårt besök i förskoleklasserna ser vi att elever arbetar i matematikböcker och med lärplattornas matematikappar. I åk 1 ser vi att eleverna på ett laborativt sätt arbetar med tallinjen med hjälp av stenar med siffror på, som eleverna får placera ut.

Det pågår ett ämnesövergripande Rymdtema i åk 2 när vi är på Sickla skola och i åk 6 pågår ett samarbete mellan olika ämnen kring kroppen/identitet/pubertet. Förra terminen arbetade åk 4-6 med temat hållbar utveckling berättar en lärare.

Vi frågar elever vilka uppgifter de får när de arbetat färdigt. Vi får svar som "vi brukar få ett arbetsblad med fler uppgifter". De svarar också att de någon gång får "kluringar" i matematiken.

I flera grupper på lektioner i elevens val ser vi exempel på fördjupade kreativa utforskande arbetsuppgifter. En grupp arbetar med innovationer och får där i uppgift att skapa ett nytt hjälpmedel för människor med funktionshinder. Eleverna har en mängd kreativa lösningar.

På väggen i sexornas klassrum finns bilder av "Tänkarhattar"² i olika färger med olika betydelser som eleverna berättar att de använder dessa i undervisningen när de diskuterar bilder. Hattarna fungerar som redskap för att eleverna ska träna sig att reflektera berättar en lärare.

"The Big Five" (De fem förmågorna)³ sitter också uppsatta på väggarna och några elever berättar att läraren ibland pratar om dem, men att det inte är så lätt att förstå vad som menas.

Sickla skola använder ett virtuellt bibliotek⁴ för sina elever där eleverna i sitt skolarbete skriver egna böcker som läggs ut på sidan och som är öppen för alla att ladda ner och läsa. Detta är uppskattat av eleverna och stimulerar deras skrivande, berättar en lärare. Eleverna läser gärna varandras böcker fortsätter hon och läsaren kan kommentera. Lärare på Sickla skola måste godkänna kommentarerna innan de läggs ut.

Som stöd till elevers utveckling av språket ser vi förutom metoden Visible Thinking att klasser använder metoder som "En läsande klass"⁵ och Bornholmsmodellen⁶. Elever får också öva sig i att skriva egna veckobrev till sina föräldrar. I arbetsområdet "Eget fördjupningsarbete" läser vi att syftet med detta arbetsområde är att formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt läsa och analysera texter.

Sickla skola använder SchoolSoft som kommunikations- och informationsplattform som kan användas av föräldrar, elever och skolans personal. Lärare berättar att information som exempelvis veckobrev och frånvaro läggs ut där och att det på plattformen också finns pedagogiska planeringar (PP), elevuppgifter och skolans bedömningsmatriser.

Sickla skolas dokumentationer och planer finns på Google Drive⁷. Personalen har även en intrasida med många verktyg och länkar för digital undervisning där pedagoger kan få inspiration. Det stora antalet pedagogiska länkar är uppdelade ämnesvis. På intrasidan är också klassernas bloggar tillgängliga. Några pedagoger använder sig av en annan gemensam kommunikationsplattform, Google Classroom, där elevernas arbetsuppgifter finns tillgängliga och eleverna kan få respons och formativ bedömning. Skolans intrasida är länkad till GAFE. (Google Apps for Education). Här kan personalen till exempel se vilka kollegor som är sjuka och vem som ska vikariera eller om någon klass ska på studiebesök. Det underlättar vår planering eftersom skolan består av tre skilda byggnader, säger en lärare.

² *Six Thinking Hats* (2000) av Edward de Bono. De sex **tänkarhattarna** symboliserar olika sätt att tänka, och ska användas genom att man enskilt eller i grupp fokuserar på ett problem från sex olika perspektiv.

³ Det finns fem förmågor som genomsyrar läroplanen. Det är dessa som lärare ska fokusera på när de planerar sin undervisning, skriver pedagogiska planeringar, gör sin bedömning, skriver individuella utvecklingsplaner och för utvecklingssamtal.

⁴ www.bookis.se

⁵ www.enlasandeklass.se/.

⁶ Material som utvecklar elevers språkliga medvetenhet.

⁷ Webbaserad redigering och delning av dokument samt lagring och synkronisering (Wikipedia).

I åk 4-5 har varje elev en lärplatta och eleverna i åk 6 har, i skolan, tillgång till en egen dator. I åk F-3 får tre elever dela på en lärplatta. Elever med särskilda behov har varsin lärplatta. IT-ansvarig berättar att målet är att alla elever på skolan ska ha varsin lärplatta. Lärarna har varsin dator och/eller lärplatta.

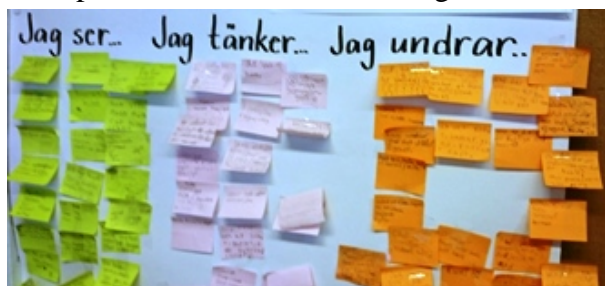
IT-ansvarig lärare berättar att hon i sitt schema har en dag i veckan avsatt för att handleda personal och introducera pedagogiska appar eller program som elever behöver i undervisningen. Vi ser IT-pedagogen hjälpa till ute i klassrummen.

IT- användningen i undervisningen varierar mycket mellan lärare. Endast vissa lärare använder de interaktiva tavlorna regelbundet. I slöjden finns QR-koder⁸ uppsatta på flera ställen så att eleverna med hjälp av sina lärplattor till exempel kan se filmer hur de ska trä symaskinen.

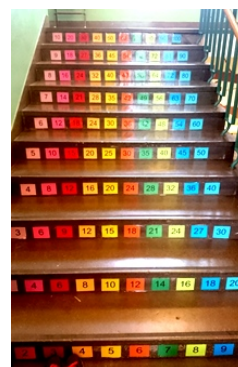
I skolans IT-plan står att "Alla medarbetare ska ha kunskaper inom källkritik och upphovsrätt i tillräcklig omfattning för att kunna handleda elever inom dessa områden". På våra frågor om hur skolan arbetar med källkritik berättar lärare att det har förts diskussioner i klassrummet om olika sociala medier och dess positiva och negativa sidor. Sickla skola hade förra läsåret en föreläsare om "Barns och ungdomars liv på nätet" för elever, personal och föräldrar där chattar och sociala medier diskuterades. Föreläsningen följdes upp i klasserna på olika sätt.

Under vår observation arbetar elever med arbetsområdet Etik och moral. Källkritik återkommer regelbundet i SO och svenska berättar en lärare. En lärare säger att åk 5 får ta del av olika källor om Gustav Vasa och tränar då att vara källkritiska. Läraren fortsätter berätta att eleverna bör veta vilka bilder som är tillåtna att använda eftersom de pratat en hel del om det. Vi ser i sexornas pedagogiska planeringar att "källor med länkar eller bokhänvisningar ska finnas till allt, annars är det inte godkänt". Vi får det bekräftat när vi intervjuar elever.

I alla klassrum och korridorer i skolans alla byggnader finns en mängd pedagogiskt material på väggarna. Vi ser aktuella elevarbeten, pedagogiska planeringar, bedömningskriterier, strategier för lärande på Sickla skola och ämnesspecifika strategier i olika ämnen som exempelvis matematik och läsning.

Exempel på arbete med strategier

Matematiktablerna i trappan

⁸ QR-koden är ett ruttmönster som innehåller en länk till en webbadress som mobiltelefonen kan scanna av.

Vid vår observation arbetar skolans personal med dokumentet "Rumsfunktionsbeskrivning Sickla skola". I detta läser vi att dokumentet ska ligga till grund för en samsyn hos all personal som jobbar i skolan och att alla olika lokaler ska ha en tydlig pedagogisk röd tråd. Rummet ska tydligt visualisera elevernas olika tankeprocesser och skolans gemensamma förhållningssätt utifrån Visible Thinking.

Fritidshemmens lokaler som delas med skolan ser olika ut och med olika innehåll. Fritidshemmet för åk 2-3 har mindre utrymmen med slitna material utan struktur.

Skolan har en stor välutrustad gård med lekställningar och andra lekredskap. På gården finns en rink och ett litet skogsparti. I anslutning till skolan finns en fotbollsplan med konstgräs och idrottshall som används flitigt. Eleverna är ute och leker på rasterna och vi ser mycket personal i gula västar.

Hur fritidshemmet arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande samt en meningsfull fritid

Fritidshemmens verksamhet på Sickla skola har tydliga och konkreta mål som delges föräldrarna i form av ett veckobrev. I veckobrevet beskrivs veckans prioriterade mål med en veckoplanering och kopplingen till styrdokumentet. Från ett av fritidshemmen tar vi del av årets grovplanering och pedagogiska planeringar som finns för varje arbetsområde. Verksamhetens innehåll har en tydlig koppling till styrdokument.

Verksamheten börjar med en samling där eleverna blir informerade om dagens aktiviteter. Vi ser att verksamhetens innehåll är omväxlande och följer planen som finns i fritidshemmets veckobrev.

I fritidshemmens verksamhet är skolans särskilda undervisningsgrupper inkluderade tillsammans med särskolan och skolans övriga elever. Elever i åk 4-6 går i skolans fritidsklubb.

Fritidshemmen använder alla klassrum, sporthallen och skolans övriga lokaler i sin verksamhet. Verksamheterna har fasta aktiviteter som veckans lek, fritidsgympa, fotbollsplan, lugna rummet och leklådor.

Vi ser att elever får pröva många olika kreativa arbetssätt, såväl individuellt arbete som arbete i grupp. Vi ser elever som tillverkar ringar och vi ser elever som sitter och ritar egna historier och vi ser de som skapar nya världar med hjälp av appen MineCraft⁹ på lärplattor.

Pedagogerna berättar att de använder "skapande appar" och lär elever att göra egna sånger, visar hur man skapar egna böcker och gör animeringar. Eleverna lär sig grunderna till programmering. Elever i åk 2 och 3 berättar att de själva får göra QR-koder för att beskriva

⁹ Ett äventyrsspel och byggspelet till dator.

fåglar och deras sång. Vi ser att pedagoger aktivt deltar i elevernas arbeten genom att lära ut olika tekniker och genom att samtala med elever. Vi ser några flickor som bakar och där pedagoger aktivt stimulerar matematiskt tänkande genom att anpassa recept till flera portioner.

Några elever berättar att de saknar utedagar med längre vistelser i skogen. De säger att de oftast går till närliggande parker, men att det inte är samma sak som att gå till en riktig skog. Elever berättar också att de saknar roligare och bättre böcker.

Pedagoger planerar och genomför olika idrottsaktiviteter och bollekar där samarbete är ett konkret mål. Vi upplever att det är en god stämning på fritidshemmen, eleverna är glada, skojar mycket med varandra och med pedagogerna. De hjälper gärna varandra och pedagogerna uppmuntrar eleverna att fråga och hjälpas åt.

Pedagogerna på fritidshemmen strävar efter att koppla ihop verksamheten med det övergripande tema som eleverna arbetar med på sina lektioner. Fritidshemspersonalen som planerar den pedagogiska verksamheten säger att de alltid försöker utgå från områden som eleverna arbetar med i klassen. Vi ser i åk 1 att barnen på fritidshemmet fortsätter att arbeta med bokstaven X genom att göra den i gips och att de får sy olika leksaker som innehåller bokstaven X som tax och lax.

Hur verksamheten anpassas till elever i behov av särskilt stöd

Skolan har ett elevhälsoteam (EHT) som består av hela skolledningen, skolläkare, skolpsykolog, skolkurator, specialpedagog/speciallärare och skolsköterska. Teamet träffas varje vecka. Vi frågar teamet vilka extra anpassningar som används. Skolan har ett dokument med förslag på olika extra anpassningar. Exempel teamet ger på extra anpassningar som finns bland eleverna är en inläsningstjänst för texter, tangentbord till lärplattor, talsyntes och läs- och skrivinlärningsprogram som Lexia och Provia.

Den pedagogiska utredningen av elever utförs av ansvarig klasslärare tillsammans med specialpedagog/speciallärare och berörda lärare, och är en del av utredningen när en elev riskerar att inte nå kunskapskraven. Åtgärdsprogram för elever med särskilda behov skriver speciallärare tillsammans med lärare. Skolans spec-team träffas regelbundet varje vecka och varannan vecka tillsammans med ledningen. Spec-teamet består av speciallärare, specialpedagog på särskolan, resurslärare åk 4-6 (80 %) och resurslärare åk 2-3 (50 %). Sickla skola har en vakant specialpedagogtjänst. En logoped kommer en dag i veckan och arbetar främst med barn med autism.

Eleverna i skolans särskilda undervisningsgrupper (SU) tillhör alla en åldersadekvat klass. En av skolans ämneslärare är schemalagd i SU-gruppen åk 4 en halvtimme varje vecka. Vi observatörer ser SU-gruppens elever arbeta i klasser med stöd av resurspersoner och delta i rastverksamhet. Vi ser också att de deltar i elevrådet. Ansvarig lärare i SU-gruppen berättar

att eleverna i möjligaste mån ska integreras så ofta som möjligt i hemklassen (klasstillhörigheten). Hon säger "kan elever delta ska de få göra det", men säger samtidigt att det måste vara individanpassat och att alla elever måste lyckas. Samtliga SU-elever går på fritidshem eller fritidsklubb. Läraren berättar vidare att för att stödja eleverna måste vi: Jobba för att inkludera, veta innehållet på lektionen, veta vad som kommer att hända och veta varför vi gör det.

Sickla skola har ett "StudieCafé" i ett klassrum två gånger i veckan med utbildade lärare. Elever berättar att de där kan få hjälp med läxor eller få stöd när de kommit efter i något ämne. Rektor tillägger att eleverna också kan gå dit när de vill nå längre.

Hur verksamheten anpassas efter elever med annat modersmål än svenska

Det finns 72 elever med annat modersmål än svenska av vilka ingen har undervisning i svenska som andraspråk (SVA). Alla utom en av eleverna får modersmålsundervisning utanför den ordinarie skoltiden. Ingen elev har studiehandledning på modersmålet. När vi frågar lärare hur de arbetar med andra modersmål än svenska säger de att elever de undervisar talar svenska bra och att det för närvarande inte finns behov av SVA-undervisning. På skolan finns en handlingsplan för SVA-undervisning och lärare med behörighet.

Skolan och omvärlden

Vi frågar lärarna vilka utflykter/aktiviteter eleverna gjort. Den närliggande Dieselverkstan för musik, teater och film besöks frekvent av alla klasser. Där ligger också biblioteket som besöks regelbundet av eleverna. Vi hör också av elever att de gör studiebesök på muséer i samband med temaarbeten, som exempel Historiska muséet, Livrustkammaren och Naturhistoriska muséet. I samband med miljö- och återvinningstema besöker klasser en miljöstation.

I närområdet besöks parklek och lekplatser av de yngre eleverna. Förskoleklassens lärare berättar att de en förmiddag i veckan går till ett närliggande skogsområde. Äldre elever berättar att de sällan är i skogen och säger till oss att de saknar detta.

Bedömning i text

Undervisningen är i hög grad strukturerad och eleverna förstår i stor utsträckning syftet med aktiviteter i undervisningen, vilka förmågor de ska få möjlighet att utveckla och hur de ska få visa sina kunskaper.

Eleverna får i relativt stor utsträckning pröva olika arbetssätt och arbetsformer. Utforskande och kreativa arbetssätt finns i hög grad i de olika årskurserna.

Eleverna får ofta möjligheter till ämnesövergripande arbete för att få överblick och sammanhang.

Eleverna ges i relativt hög utsträckning ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Elever behöver under vissa lektioner få individuella utmaningar utifrån sina behov eller stöd att komma igång.

Eleverna ges i stor utsträckning möjlighet att använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter.

Arbetsätt som stimulerar samarbete mellan eleverna i deras lärande och som stimulerar språk- och kommunikationsutveckling är vanligt förekommande.

Det finns en stor medvetenhet i användandet av modern teknik som ett verktyg i lärprocesser. IT:s möjligheter utnyttjas i stor utsträckning, men IT är inte en självklar del i elevernas lärande i alla ämnen och hos alla pedagoger.

Elever får i stor utsträckning utveckla sin förmåga till källkritiskt förhållningssätt och utveckla sin förmåga att orientera sig i en komplex verklighet, med ett stort informationsflöde och en snabb förändringstakt.

Den fysiska miljön inomhus är i hög grad stimulerande, utmanande och mångsidig. Miljön präglas av pedagogiskt material. Även utomhusmiljön är i hög grad stimulerande och utmanande.

Fritidshemsverksamheten är i hög grad strukturerad, där veckobreven är föredömliga.

Eleverna på fritidshemmen får i stor utsträckning pröva olika arbetsätt och arbetsformer. Utforskande och kreativa arbetsätt förekommer i hög grad.

Arbetsätt som stimulerar samarbete mellan eleverna i deras lärande är vanligt förekommande på fritidshemmen.

Elevernas stimuleras i hög grad till utveckling och lärande på fritidshemmen.

Fritidshemsverksamheten kompletterar i stor utsträckning utbildningen i förskoleklassen och skolan.

Verksamheten anpassas i stor utsträckning för elever i behov av särskilt stöd och det finns i hög grad fungerande strategier och metoder för arbetet med elever i behov av särskilt stöd.

Verksamheten anpassas till stora delar för elever med ett annat modersmål än svenska. Det finns relativt väl fungerande strategier och metoder för arbetet med elever med annat modersmål än svenska.

Samverkan med samhälle sker i stor utsträckning i det pedagogiska arbetet. Närområdets möjligheter tas endast till viss del till vara i verksamheten.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

Ansvar och inflytande för elever

Sickla skolas mål: Ökad elevdelaktighet i formativa lärprocesser.

Beskrivning

Elevers ansvar och inflytande för det egna lärandet, arbetsmiljön och verksamheten

Elever berättar att de inte har speciellt stort inflytande över undervisningen. En grupp äldre elever berättar att de inte deltar i planeringsprocessen av arbetsområden och det framkommer önskemål från elever att arbeta med fler varierande arbetsformer. De säger att på elevens val finns det mycket att välja på som intresserar dem. De berättar att det oftast är läraren som bestämmer vad som ska göras på lektionerna och hur eleverna ska arbeta. En elev säger att "lärarna håller koll på målen och eleverna ger förslag på undervisningssätt".

Vi ser arbetspass, som arbetet med forntiden i åk 3, där elever har stort inflytande och elever får påverka genomförande av arbetet. De får i detta fall även använda läromedel där läraren måste sätta sig in i användandet. I samma årskurs arbetar eleverna med ett eget självvalt fördjupningsarbete under fem veckor.

Sickla skola arbetar med elevledda utvecklingssamtal i alla årskurser. Elever berättar i en intervju att "vi skriver våra egna mål, men ibland så tycker läraren att vi behöver ha ett mål som vi själva inte satt och då kan vi ta med det också". De berättar att "i femman fick vi visa upp arbeten på utvecklingssamtalen för våra föräldrar och sätta upp tre mål och beskriva strategier för hur vi ska uppnå dem och följa upp målen regelbundet". "I början av åk 6 fick vi sätta upp mål som vi sedan följer upp på fredagarna och på utvecklingssamtalet", säger några elever vi pratar med. På utvecklingssamtalet används en mall i SchoolSoft för den individuella utvecklingsplanen. Både elever och lärare säger att det fungerar väl.

Vi hör att elever skriver egna veckobrev till sina föräldrar varje fredag där de berättar om sin skolvecka och vi får se flera olika exempel.

Vi ser i åk 1 att eleverna utvärderar sitt arbete genom “ Två stjärnor och en önskan” där de skriver två saker som är bra vid stjärnorna och en sak som kan utvecklas. Eleverna får också skriva hur arbetet kan utvecklas. Eleverna svarar på frågan om de har klarat veckans arbete och om de har uppnått veckans mål.

Elever berättar att de har en stor frihet på fritidshemmet att kunna välja bland många aktiviteter som spel, pyssel, aktiviteter ute, lugna rummet, lärplattor, ritning och egen vald lek. De flesta aktiviteter planerar pedagogerna tillsammans med elever eller tar hänsyn till elevernas förslag och önskemål. Elever berättar att de har ganska stor påverkan i fritidshemsverksamhetens planering. Pedagogerna säger att de har haft pyjamasparty för att det var ett stort önskemål från elevernas sida.

I de lägre åldrarna ser vi att elever har ansvarsområden, till exempel har klassvärdarna ansvar för att presentera dagens schema, dagens mat och vattna blommorna. I alla årskurser ser vi hur matsalsvärdar torkar borden.

Tre gånger i veckan har elever i åk 4 kökstjänst. Elever får enligt ett schema hjälpa till med att diska, laga mat, baka bröd och förbereda i matsalen. Eleverna får även lära sig om tallriksmodellen i samband med kökstjänsten. På elevrådet vi deltar i hör vi att det finns planer på att utveckla elevmedverkan ytterligare tillsammans med vaktmästaren.

Under lektionsbesök ser vi hur några pojkar ibland tar talutrymme genom att tala rakt ut men vi ser i undervisningssituationer inte någon större skillnad kring det utrymme som pedagoger ger till flickor respektive pojkar.

Såväl skolans trygghetsenkäter som trygghetsvandringar utvärderas och följs upp i samråd med eleverna genom elevrådet.

Demokratiska processer

I skolans dokument “Riktlinjer för elevernas delaktighet och inflytande” läser vi: “För att elever ska utveckla demokratisk kompetens och finna det meningsfullt att delta i demokratiska processer måste de, utöver att lära sig demokratins spelregler, även få vara med i för dem meningsfulla demokratiska sammanhang ...”.

Sickla skola har regelbundna klassråd. Skolans elevråd som leds av rektor träffas en gång i månaden. Det finns en representant från alla klasser. Flera elever berättar att varje läsår så frågar lärarna vilka som vill vara med i elevrådet och av dem som räcker upp handen så lottar man fram en ordinarie och en suppleant.

Vid det elevrådsmöte vi närvarar vid och i ett protokoll ser vi att rektor fastställt dagordningen. I protokollet ser vi punkter som Våga Visa, Trygghet och trivsel, Lärandet i klassrummet och Klassernas punkter. Till sekreterare vid mötet är en lärare utsedd. Rektor

styr mötet och informerar på varje punkt om bakgrunder och eleverna får uppdrag att informera klasserna om förslag till åtgärder. Under punkten "Lärande i klassrummet" får eleverna redogöra för vad de jobbat med och summerat att många finner det extra roligt och utmanade vid arbete med kreativa uppgifter. Minnesanteckningar skrivs och en sammanfattning görs i en digital presentation som delges lärarna. I denna har exempelvis en bild rubriken: Dagens svar från Elevrådet-Lärandet i klassrummet.

Vid elevrådsmötet där vi närvarar ger rektor ger en återkoppling från föregående möte med svar på frågor som diskuterats i lärargruppen. Rektor berättar vilka av elevernas förslag från "Klassens punkter" som gått igenom, exempelvis att basketkorgarna ska flyttas ned. Den stora punkten vid elevrådsmötet är Elevmedverkan på skolan. Eleverna får post-it lappar där de först skriver egna förslag som de diskuterar i par och därefter i grupp. Arbetsgången är densamma som vi ser användas i klassrummen. Exempel på förslag från eleverna är att ha en skolguide som visar gäster runt, att elever kan vara IT-konsulter och att äldre elever kan berätta om puberteten för yngre elever. Rektor kommer också med förslag. Vaktmästaren deltar aktivt när frågor om hans medverkan diskuteras. Rektor har också en punkt med förslag att elever i åk 6 i fortsättningen ska vara ordförande och sekreterare.

Vid samtal med elever om elevdemokrati säger elever att "de inte alltid blir lyssnade på". De ger exempel på att de vunnit prispengar för skolgården och att deras förslag inte togs på allvar. Eleverna säger att de inte velat ha det konstgjorda gräset i rinken. Rektor säger att kommunen byggde rinken utifrån elevernas ritning.

Sickla skola har ett matråd. Elevrepresentanter träffar kökschefen tillsammans med pedagog regelbundenhet för att diskutera maten och miljön i skolmatsalen.

Flera lärare berättar att samarbetet med elever och föräldrar är gott. Klasserna har ett föräldramöte per läsår och eleverna har ett utvecklingssamtal varje termin. Elever lärare och fritidspedagoger skriver veckobrev och har kommunikation via SchoolSoft, mail och telefonsamtal. Dessutom har föräldrarna ett skolråd två gånger per termin.

Bedömning i text.

Elever ges till stora delar möjlighet att ta ansvar för sitt eget lärande. Förbättringar avseende elevers möjligheter att påverka lektionsinnehåll utifrån elevernas intressen går att göra.

Eleverna ges i stor utsträckning möjlighet att ta personligt ansvar för arbetsmiljön.

Elevers tankar, intressen och åsikter tas i relativt stor utsträckning tillvara i verksamheten. Eleverna kan ha en mer aktiv del i formulerandet av synpunkter och önskemål och få en mer framträdande roll i elevrådet.

Pedagogerna planerar och utvärderar i hög grad undervisningen tillsammans med eleverna.

Undervisningen stimulerar i relativt stor utsträckning elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande.

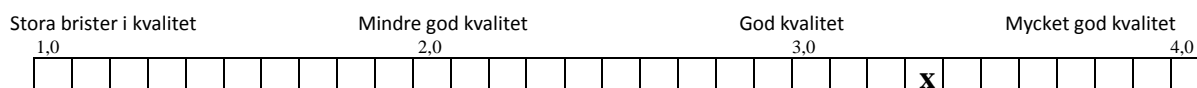
Elever har relativt stort inflytande över planering, arbetssätt, och innehåll.

Flickor och pojkar ges i stora delar ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen.

Formella forum för demokrati fungerar till stora delar. Viktiga demokratiska elevfrågor och viktiga pedagogiska frågor behandlas och kommer till beslut. Elevrådets fasta former gynnar inte elevernas känsla av ansvarstagande. Eleverna ges endast i viss mån möjlighet att utveckla sin egen förmåga att arbeta i demokratiska former.

Föräldrarna ges i stor utsträckning möjlighet att i dialog med skolan påverka utvecklingen av innehållet i verksamheten.

Bedömning enligt skala

Bedömning och betyg

Beskrivning

Vi läser i skolans dokument att

- avgörande är skolans tilltro till sin egen förmåga att lyfta varenda elev.
- på Sickla skola har vi höga förväntningar på oss själva och på våra elever och deras kunskapsutveckling.

Elevers kännedom om kunskapskraven

Sickla skolas mål: Alla elever ska ha progression i alla ämnen (fokus på progression istället för resultat).

Många av de observerade lektionerna börjar med att läraren berättar vad lektionen ska innehålla. I de lägre årskurserna är det mindre vanligt att läraren på ett tydligt sätt beskriver kopplingen mellan lektionsinnehållet och kunskapskraven. I flera klasser ser vi bedömningsmatriser med olika lärandemål där eleven gör en självbedömning och läraren kommenterar denna. I matrisen formuleras utvecklingsområde och görs en skriftlig formativ bedömning. Lärare i åk 4-6 arbetar med särskilda elevmatriser med tydliga bedömningsgrunder som har tre olika nivåer. Lärarna har i sitt arbete med elevmatriserna utgått ifrån Lgr 11 och brutit ner kunskapskraven. Matriserna visar eleverna vad som krävs för att nå dessa nivåer och synliggör elevens lärande för både elever och föräldrar. Efter ett arbetsområde får eleven i matrisen markera vilka nivåer eleven tycker sig ha uppnått och

diskuterar detta med läraren. Lärarna gör samtidigt för varje arbetsområde egna bedömningar utifrån skolverkets matriser. Matriserna används som både summativ och formativ bedömning¹⁰. Vi ser matriser uppsatta i flera klassrum i årskurs 4-6.

Elever berättar för oss att de får ge feedback på varandras texter utifrån de matriser de har. Lärare säger att eleverna också har fått träna sig genom uppgifter i skolverkets bedömningsstöd i sin förmåga att bedöma.

Vårdnadshavare har introducerats i elevmatriserna i åk 4-6 som också finns tillgängliga på SchoolSoft. Dessa matriser visas även vid utvecklingssamtalen för att visa vilka kunskapsmål som eleven uppnått. Lärarna säger att föräldrarna är mycket nöjda med vad dessa matriser visar och att de inte efterfrågar bokstavsbedömning. Eleverna i åk 6 får elevmatriserna i SchoolSoft utskrivna tillsammans med sina betyg. Elever berättar för oss att bokstavsbedömningen blir det förväntade och att de genom arbetet med elevmatriserna med kunskapsnivåer förstått hur de ligger till.

Utvecklingssamtalen har framåtsyftande mål. Vi hör att diskussioner förs att personal från fritidshemmet ska medverka vid skolans utvecklingssamtal.

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning

Sickla skolas, för ämnet, behöriga lärare har i år samrättat de nationella proven. Det långsiktiga arbetet med elevmatriser, skolverkets bedömningstexter och formativ bedömning har enligt lärare och elever bidragit till att elever upplever bedömningarna som rättvisa och att bedömningarna tagit hänsyn till olika kvaliteter.

Bedömning i text

Eleverna har i hög grad kännedom om kunskapskraven i de olika ämnena.

Eleverna får i stor utsträckning öva på att bedöma sina egna resultat.

Återkoppling av elevers lärande till elever och/eller föräldrar sker i stor utsträckning.

Föräldrar och elever ges i hög grad förutsättningar att få kännedom om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Lärarna ger i stor utsträckning återkoppling till eleverna på deras kunskapsutveckling.

Framåtsyftande, individuell planering används till stora delar.

¹⁰ En bedömning med avsikten att ta reda på vad eleven lärt sig har ett summativt syfte medan en bedömning med avsikten att stärka elevens lärande har ett formativt syfte. I det dagliga skolarbetet görs bedömningar med bägge dessa syften.

Skolan uppvisar till stora delar god kvalitet i det systematiska arbetet för att säkra en likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

Rektors ansvar

Beskrivning

Hur rektor leder den pedagogiska verksamheten

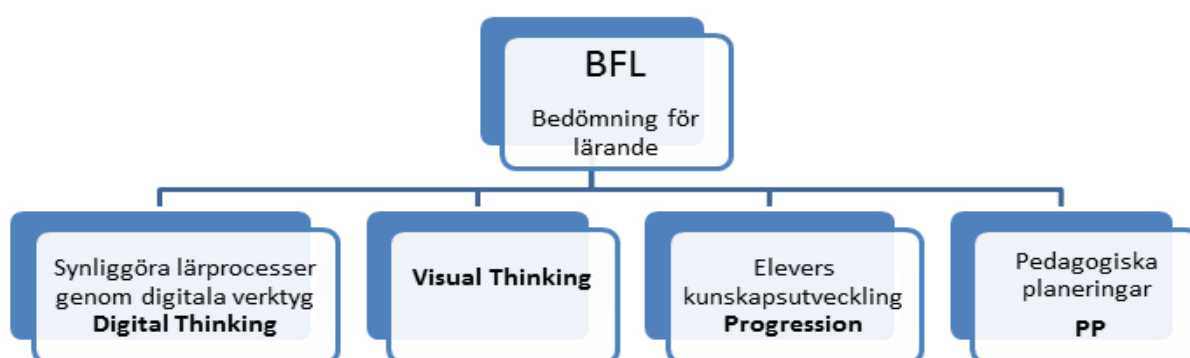
Rektor berättar att hon vid sitt tillträde för fyra år sedan ville lägga tonvikten på skolans pedagogiska utveckling. Hon förändrade organisationen till en ledningsgrupp med två biträdande rektorer, en för F - åk 3, fritidshemmen och fritidsklubben och en biträdande rektor för grundsärskolan och de särskilda undervisningsgrupperna. Själv leder rektor åk 4-6. Ledningsgruppen har möte en gång i veckan.

Skolan har en pedagogisk utvecklingsgrupp (PUG) med representanter från arbetslagen och som leds av skolledningen. Gruppen sammanträder 1½ timme varje vecka. En gång i veckan sammanträder även skolans Samordningsgrupp (SAM). SAM arbetar med logistik och schemabrytande aktiviteter och gemensamma aktiviteter, traditioner med mera. Varje arbetslag på skolan har två arbetslagsledare med olika uppgifter. Den ena leder varje vecka ett möte med fokus på pedagogiska frågor (PUG-tid) och den andra ett möte där Samordningsgruppens förslag diskuteras (SAM-tid). Rektor berättar att PUG-tiden ofta inleds av någon i ledningen som presenterar en pedagogisk aktualitet, som en form av "Grej of the day". Vi närvarar vid ett PUG-möte där alla årskurser kartlägger hur de arbetar och vilka metoder de använder i ämnet svenska. Många konstruktiva diskussioner uppstår. Tiden för PUG-mötet är dubbelt så lång som tiden för SAM-mötet. Ett annat pedagogiskt forum är allpersonalkonferensen en gång i månaden.

I vårt samtal med rektor berättar hon att hon har en fantastisk personal som vill, kan och vågar prova nya vägar för pedagogisk utveckling. Rektor nämner även det positiva och produktiva arbetet i skolans arbetsgrupper, Trygghetsteamet, PUG-gruppen, SAM-gruppen och IT-gruppen. Rektor vill som en av skolans styrkor också lyfta fram de olikheter som finns i elevgruppen med olika bakgrunder och erfarenheter. Hon säger att grundsärskolan är en tillgång och styrka för alla och att eleverna får lära sig att acceptera att alla är olika. Rektor berättar att organisationen för särskilda undervisningsgrupper gjorts om. Varje elev går i en årskurs i särskild undervisningsgrupp (SU) och har en tillhörighet till klass.

Vi frågar rektor vilka tankar och idéer hon har för att få en bra utveckling för Sickla skola. Förutom den omorganisation som genomförts berättar hon om den pedagogiska värdegrunden som skolan arbetar med där det kollegiala lärandet är en viktig del. Hon talar om arbetet med Visual Thinking som är ett flexibelt och metodiskt arbetssätt där ämnesstudier integreras med utvecklingen av elevers tänkande. Alla elever ska ha kännedom om sin egen progression i alla ämnen. I första hand ska eleverna ha fokus på sin progression istället för resultat läser vi i skolans verksamhetsplan. Alla elever ska känna till arbetsområdets mål genom pedagogiska planeringar, PP, och det digitala lärandet ska synliggöra och fördjupa lärandet. De digitala verktygen ska inte bara ersätta papper och penna, skolan uttrycker det som ett omdefinierat lärande.

Vi läser i skolans Verksamhetsplan om skollidningens insatser för att nå målen 2015/2016. Sickla skolas mål är att öka det omdefinierade lärandet genom Visible Thinking, digitala lärverktyg samt kollegialt lärande. Skollidningen kommer att ha ett ökat pedagogiskt ledarskap bland annat genom klassrumsbesök. Mötesstrukturen ska utökas för en större samverkan mellan fritidshemmet och skola och ett ökat kollegialt lärande. IT i skolan förstärks med en IT-pedagog (ca 20 %) och en IT- tekniker (ca 40 %). En resultat- och utvecklingskonferens ska genomföras två gånger under läsåret.

Rektor talar om vikten av det kollegiala lärandet och vi ser att lärare i nästan alla årskurser har utvecklat ett samarbete och att elever ofta arbetar över klassgränserna. Vi ser att åk 1 inte har detta samarbete, vilket lärarna förklarar med att klasserna är stora och att eleverna när de är små behöver tryggheten i sin egen grupp. I åk 1-3 har skolan årskursvis ett nära samarbete med fritidshemmet.

Vi frågar lärare hur de ställer sig till den omorganisation som gjorts med ett till stora delar nytt pedagogiskt innehåll. De svarar genomgående att alla är positiva och att alla på skolan är "med på tåget" även om alla inte är lika engagerade. "De som inte tyckt att omorganisationen varit bra har bytt skola". Vi ser att många i personalen visar ett stort engagemang för den

pedagogiska utvecklingen och att alla visar en lojalitet för utvecklingsarbetet och skolledningen.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Utifrån Nacka kommuns angivna områden redovisas en *kvalitetsanalys* av föregående års arbete, prioriterade mål och utvecklingsförslag inom målområdena 1. Kunskaper 2. Elevers ansvar och inflytande och 3. Bedömning och betygsättning.

Svar och resultat från olika undersökningar och prov sammanställs och analyseras av skolans två ledningsgrupper: Samordningsgruppen samt den Pedagogiska utvecklingsgruppen. Syftet är att identifiera verksamhetens styrkor och utvecklingsområden och åtgärder planeras. Resultaten redovisas därefter för all personal. Eleverna utvärderar sitt arbete i klasserna och har en större uppföljning och utvärdering i samband med utvecklingssamtal. Föräldrar är delaktiga i kvalitetsarbetet genom enkäter, föräldramöten och föräldraråd.

I skolans kvalitetsanalys står att skolan har en kontinuerlig uppföljning av elevernas resultat i matematik och svenska. Två gånger varje läsår har skolan en resultatuppföljningskonferens för samtliga ämnen.

I *Verksamhetsplanen* läsåret 2015/2016 läser vi om Sickla skolas värdegrund, om kommunens och skolans mål, ledningens insatser och skolans ambition och fokus.

Varje arbetslag på skolan har en *arbetsplan* utifrån kommunens och skolans mål. Varje mål har inom såväl skola som fritidshem en nulägesanalys, förslag på önskad utveckling samt planering och genomförande av insatser.

Skolans *Likabehandlingsplan* har bearbetats av personal och elever i anslutning till terminsstarten. Rektor säger också att skolan har jobbat mycket med information till föräldrar.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

Rektor berättar att hennes grundtanke är att alla ska ha en gemensam kompetensutveckling baserad på ny forskning för att den ska genomsyra verksamheten. Fortbildningen de senaste läsåren har utgått utifrån pedagogiska tankar och idéer från James Nottingham, Dylan Williams, Christian Lundahl, John Hatti och Carol Dweck med flera.

I augusti ska alla lärare påbörja ett arbete kring BFL, bedömning för lärande. Lärarna kommer att åläggas att pröva olika övningar i klassrummet minst en gång i månaden och sedan reflektera och analysera vad de gör i klassrummet.

Uppdraget för skolans förstelärare på mellanstadiet är att implementera och handleda sina kollegor i förhållningssättet BFL genom:

- Språkutvecklande arbetssätt enligt Nacka kommuns språksatsning

- Bedömningsmatriser
- Pedagogiska planeringar
- Att arbeta för att synliggöra elevers tänkande i klassrummen (Visible Thinking) i syfte att utveckla elevers förmåga att analysera och reflektera.

Lärare från skolan besöker BETT-mässan och deltar och besöker SETT-mässan.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Förskolebarn och förskoleklass.

Inför övergången från förskola till förskoleklass har Sickla skola en handlingsplan. I handlingsplanen framgår vem som gör klassindelning, vem som genomför överlämningssamtalet, när informationsbrevet till föräldrar skickas ut och av vem och vad brevet ska innehålla. I planen framgår också att förskoleklass eleverna gör två skolbesök i maj och att inskolningen sker i augusti. Skolan har utarbetat två överlämningsdokument, ett på individnivå och ett på gruppnivå. I dokumentet på individnivå beskrivs exempelvis barnets styrkor och intressen med hjälp av vårdnadshavaren. I dokumentet på gruppnivå beskriver förskolan barngruppens arbete inom olika ämnesområden.

Åk 3 och åk 4.

Skolan har en handlingsplan för gruppindelningen till klasser inför åk 4. Stor vikt läggs vid överlämnande pedagogers förslag på uppdelning av den egna gruppen. Pedagoger ska forma grupperna med fokus på arbetsro, kunskapsutveckling, trivsel och trygghet. Faktorer som att elever i behov av särskilt stöd placeras i de olika klasserna med så jämn fördelning som möjligt och att få en så jämn könsfördelning är enligt planen viktiga. Lärare berättar för oss att skolan arbetar för att eleverna inom samma årskurs ska lära känna varandra under sin mellanstadietid. Vi ser i åk 3 hur eleverna i de tre klasserna blandas i olika grupperingar vid ett arbete med urtiden och forntiden och utan problem arbetar med varandra. Lärare säger att de medvetet försöker blanda grupperna redan i tidigare årskurser för att förbereda dem inför övergången till åk 4. Rektor berättar att föräldrarådet är bollplank inför elevernas övergång till åk 4.

Åk 6 och åk 7.

Inför högstadievalet kommer biträdande rektor och specialpedagog från mottagande skolor till ett överlämningsmöte med Sickla skolas klassföreståndare och speciallärare. Mottagande skolor har också en besöksdag för elever och föräldrar, ett Öppet hus.

Bedömning i text

Rektor har i hög grad kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet.

Rektor arbetar i hög utsträckning för att utveckla verksamheten tillsammans med ledningsgrupp och medarbetare.

Rektor tar i hög grad ansvar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten.

Personal och elever medverkar i stor utsträckning i det systematiska kvalitetsarbetet och det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i hög grad.

Personalen erbjuds i hög grad kompetensutveckling som är kopplad till verksamhetens behov.

Det finns i hög grad fungerande rutiner och former för samverkan och kunskapsutbyte mellan pedagogerna. Lärarnas pedagogiska utvecklingsmöten har en form som stödjer samarbete mellan årskurserna.

Det finns en i stor utsträckning fungerande samverkan inom verksamheten.

Det finns ett väl fungerande arbete med övergångar mellan skolformer.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

*Observationsår: Förbättringsområden
i tidigare rapport:*

Nuläge:

2009	Tydligare mötesstruktur	Förbättringsområde har åtgärdats
2009	Arbeta regelbundet med Livskunskap	Förbättringsområde är inte längre relevant

REFERENSER

Analys 16 VT RUK åk 3

Anmälan till elevhälsoteamet, mall

Arbetet med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro på Sickla skola Läsåret 2014/2015, 20140912

Arbetsplan för 4 - 6 Läsåret 2015/2016

Arbetsplan för år 1-3, skola/fritids Läsåret 2015/2016

Arbetsplan för Grundsärskolan Läsåret 2015/2016

Beslut för grundsärskola efter prioriterad tillsyn i Sickla grundsärskola. Skolinspektionen 2015-03-30, Dnr 43-2015:526

Det måste bara funka, Den kollegiala kraften vid implementering av digitalt lärande. Åsa Portelius Rektor Sickla skola, Daniel Eklund Skolutvecklare/eMentor Nacka, 2014-02-10

Dokumentationer: Bedömningsmatris, Berättande text åk 3, Bedömningsmatriser åk 4-6, Ett stort antal PP:er från fritidshemmet Eken och skolans olika årskurser

Elevhälsoplan Sickla skola 2015/2016

Elevråd 2016-03-10, uppföljning

Fritidshemmets Eken grovplanering 15/16

Handlingsplan extra anpassningar, mall

Handlingsplan vid överlämning av 6-åringar till Sickla skola. 140314

Hemsida <http://www.nacka.se/underwebbar/Sicklaskola/Sidor/default.aspx>

Kalendarium läsåret 15-16, Sickla skola

Kartläggning av elevens uppfattning, Sickla skola, odaterad

Kartläggning vårdnadshavares uppfattning, Sickla skola, odaterad

Konferensschema PUG-möten vt-16

Krisplan, Sickla skola, 2015-06-30

Kvalitetsanalys för Sickla skola läsåret 2014/15, 2015-09-12

Lgr 11, Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

Minnesanteckningar Elevråd 10/3 -16

Plan för arbetet med likabehandling och mot diskriminering och kränkande behandling, Sickla skola 2015/2016

Sickla skolas intrasida

Rumsfunktionsbeskrivning Sickla skola, arbetsunderlag

Planering Elevens val åk 1-3, period 2 med startvecka 14

PM Sickla skola läsåret 15/16, från A-Ö

Program - studiebesök och planeringsdag för pedagogiskt ansvariga på Sickla skolas fritidshem. 160404

Riktlinjer Elevernas delaktighet och inflytande, Sickla skola, odaterad
Riktlinjer för Trygghetsteamets arbete, Sickla skola 2015-2106
Schoolsoft
Sickla skolas plan för SVA-undervisning, 2015-12-16
Sickla skolas Ledstjärnor & Trivselregler 2015/2016
Sickla skolas ITplan 2015/2016
Sickla skolas policy vid gruppindelning av klasser i årskurs 4. 2016-01-18
Riktlinjer för tillsynsansvar på Sickla skola. Sickla skolor och förskolor, odaterad
Trygghetsteamet, Film
Uppdragsbeskrivning läsåret 2015/2016, Förstelärare
Veckobrev, vecka 6, 7 och 10, åk 1, 3 och 6
Verksamhetsplan läsåret 2105/2016, Sickla skola, 2016-01-10
Workshop Culture of thinking och formativa lärprocesser, 2015-10-26 Studiedagsmaterial
Våga Visa, Bedömningsmatris Grundskola, Grundsärskola, Förskoleklass och Fritidshem
20150609
Våga Visa, metodbok för observationer 2014
Våga Visa, frågebänk vid observation på skola 2014-06-12
Våga Visa, Observationsrapport, Sickla skola,, Nacka kommun Vecka 45-46, 2009
Överlämningsdokument på individnivå samt organisations/gruppnivå mellan förskola,
dagbarnvårdare, föräldrar och förskoleklass/fritidshem på Sickla skola. Odaterad

Kommentar från skolans ledning till observationsrapporten

Förskolans/skolans arbete med observationsrapporten

VÅGA VISA-rapporten har analyserats och behandlats såväl i ledningsgruppen, som i skolans föräldraråd samt tillsammans med medarbetarna. Skolans elever har också tagit del av resultatet i sin helhet, som har bedömts vara mycket positivt. Att fira framgång är viktigt för Sickla skola och därför har vi firat ordentligt med tårtkalas för alla medarbetare och elever.

Under hösten kommer Elevrådet att involveras rörande de förbättringsområden som framskrivs i rapporten. Elevrådet kommer att bidra kring planeringen av insatser för att utveckla verksamheten framåt.

Kommentar till observationens resultat

Vi är alla stolta och glada över resultatet och att vi har fått möjlighet att synliggöra skolans höga ambitioner vad gäller pedagogisk utveckling samt pedagogiskt ledarskap. Sickla skola arbetar med kollegialt lärande och fokus på elevernas progression i lärandet. Vi har ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete för såväl arbete med likabehandling som elevernas studieresultat. Skolan har också ett väl fungerande trygghetsarbete, en förankrad värdegrund och ett gott arbetsklimat.

På Sickla skolas fritidshem erbjuder vi varierade arbetsformer och meningsfulla fritidsaktiviteter med planering som utgår från läroplanen. Våra pedagoger är engagerade, har gemensamma förhållningssätt - och har alltid eleverna i fokus.

Förbättringsområden i observationsrapporten

Sickla skolas arbetsformer kännetecknas av elevinflytande och elevdelaktighet. Skolledningen bedömer att observatörernas förslag till förbättringsområden ligger inom ramen för den utveckling som redan pågår på skolan.

Sickla skola har genomfört en stor omorganisation de senaste åren, med fokus på pedagogisk utveckling. Att det i denna process kan finnas variationer i undervisningsmetoder och i användandet av digitala lärverktyg är således något vi bedömer som fullt rimligt.

Inför hösten har skolledningen gjort ytterligare satsningar för att stärka den pedagogiska samsynen, likvärdigheten samt öka elevernas delaktighet i sitt eget lärande.

- Fr om ht-16 har skolan inlett ett samarbete med en föreläsare/handledare kring BFL (bedömning för lärande). Alla lärare lyssnade till en föreläsning under en studiedag i augusti som avslutades med workshop. Skolans pedagogiska utvecklingsledare och förstelärare kommer att leda workshops i ämnet med sina kollegor 1 g/månad hela läsåret samt få egen handledning av extern handledare.
- Skolledningen har informerat alla lärare om att vi kommer att göra riktade klassrumsobservationer med fokus på BFL under läsåret. Vi kommer att använda observationsmall för detta.
- Skolledningen kommer att gå på föreläsning under hösten i ämnet normkritiska förhållningssätt samt att genomföra observationer i klassrummen med fokus på ämnet. Syftet är att analysera behovet av kompetensutveckling.

Avslutningsvis vill vi tacka för ett gott samarbete med VÅGAVISA!

Nacka 2016-08-29

Åsa Portelius, rektor Sickla skola

